

SIVISTYSPALVELUJEN SEUDULLISEN KEHITTÄMISVERKOSTON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2022

Anjariitta Carlson ja Raisa Kujala 8.2.2023

Sisällysluettelo

OHJAUSRYHMÄ	2
OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO	5
VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ	5
ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEUDULLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA.....	7
Seudulliset esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet.....	7
OOOT-KEHITTÄMISRYHMÄ	9
OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	10
TVT-KEHITTÄMISRYHMÄ.....	11
ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ	13
TALOUSVASTAAVIEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	14
TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ	15
KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	16
LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	17
NUORISOPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ.....	18
LASTEN KULTTUURIKESKUS EFEKTI	19
VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2022.....	20

OHJAUSRYHMÄ

Sivistystoimen seudullisen kehittämisverkoston yhteistoimintasopimusta Päijät-Hämeen alueelle jatkettiin vuosille 2022–2025. Verkoston toimintaa ohjaa Päijät-Hämeen kuntien johtavista sivistystoimen viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäseniä vuonna 2022 olivat sivistysjohtaja **Petri Haapanen** Asikkalasta, rehtori **Tiina Kotila-Paaso** Hartolasta, hyvinvointijohtaja **Pirjo Hepo-oja** (puheenjohtaja) Heinolasta, hyvinvointijohtaja **Kim Strömmer** ja hallintopäällikkö **Minna Säkkinen-Salminen** Hollolasta, sivistysjohtaja **Petri Käkönen** Kärkölästä, sivistystoimenjohtaja **Jari von Becker** Iitistä, sivistysjohtaja **Tiina Granqvist**, vastuualuejohtaja **Lassi Kilponen** 06/2022 saakka ja vastuualuejohtaja **Virve Jämsén** 07/2022 alkaen, palvelujohtaja **Jaana Suvisilta** Lahdesta, sivistysjohtaja **Mika Silvennoinen** Orimattilasta, sivistysjohtaja **Jouni Häkkinen** Padasjoelta, rehtori **Simo Sinervo** Sysmästä. Ohjausryhmän esittelijänä on kehittämisspäällikkö **Anjariitta Carlson** ja sihteerinä kehittämiskoordinaattori **Raisa Kujala** seudullisen kehittämisen yksiköstä. Ohjausryhmä on kokoontunut säännöllisesti kuukausittain heinäkuuta lukuun ottamatta.

Ohjausryhmän toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Ohjausryhmän toiminta on vuoden 2022 aikana noudattanut itsearviointin pohjalta johdettua toimintasuunnitelmaa. Vuoden 2021 itsearvioinnissa käytettiin taustamateriaalina muun muassa päivitettyä seutuyhteistyön toimintakäsikirjaa, vuoden 2021 toimintakertomusta ja esi- sekä perusopetuksen vuoden 2021 seudullisen arviointikyselyn tuloksia.

Vuoden 2022 aikana maakunnan alueella yhteistoiminnassa haluttiin onnistua painopisteissä, joita olivat

- kansallisten verkostojen ajankohtaiset asiat esittelyjä
- seututyön uutiskirje 2 krt/vuosi
- kooste toimintatavoista, miten seutuyhteistyöasiat on otettu osaksi kunnan sivistyksen johtoryhmätyöskentelyä
- väestökehityksen realiteetit tulevaisuudessa sivistyspalveluissa.

Päijät-Hämeen sivistys- ja hyvinvointijohtajista osa on verkostoitunut kansallisesti ja ohjausryhmän kevään 2022 kokouksissa kuultiin ajankohtaisia asioita Oppiva-verkostosta, Ankkuri-tiimistä, DigiOnesta, Someturvasta, valtakunnallisesta perhekeskusverkostosta, Etelä-Karjalan mallista, JunnuYliopistosta ja perusopetuksen laatukriteereiden kehittämisryhmän työstä. Yksittäiset seudulliset kehittämishankkeet ovat julkaisseet ja välittäneet omia uutiskirjeitään kuntiin. Syksyllä ohjausryhmässä kuultiin, miten seutuasiat on otettu osaksi kaikkien Päijät-Hämeen kuntien sivistyksen johtoryhmätyöskentelyä. Huoli pienenevistä ikäluokista ja tasapuolisen laadukkaan opetuksen tarjoaminen kaikkien kuntien alueella oli syy, miksi sivistysjohtajat päättivät hakea Kuntaliiton pilotoimaan Verkstoperuskoulu-hankkeeseen. Kehittämistyön aloitusseminaari pidettiin lokakuussa 2022 Helsingissä Kuntatalolla. Varsinainen kehittämistyö tehdään vuosien 2023–2024 aikana. Lisäksi seudullinen kehittämistyö sai tunnustusta Kuntatyö 2030 -gaalassa Helsingin Finlandiatalossa (joulukuussa 2022), jossa palkittiin digitalisaation suuntaviivat kehittämisshanke.

Sivistysjohtajien ohjausryhmän oma WhatsApp-ryhmä on ollut aktiivisessa käytössä arkipäivän haasteiden ratkaisemisessa kollegoiden kesken.

Vuoden 2022 verkostotoiminnan kriittisiksi menestystekijöiksi tunnistettiin

- verkoston jäsenten sitoutuminen yhteistoimintasopimuksen sisällön noudattamiseen
- läsnäolo kokouksissa
- henkilöstövaihdokset
- tiedon kulku ja viestinnälliset kuilut.

OHJAUSRYHMÄN KOKOUKSISSA KÄSITELLYT ASIAT VUONNA 2022

Tammikuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Mika Forsberg).
- Vuoden 2021 toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen
- Vuoden 2022 ohjausryhmän toimintasuunnitelman vahvistaminen
- Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksen rahoitushaku (OPH)
- Vaativan erityisen tuen, ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen kehittäminen inklusiivisissa toimintaympäristöissä OPH:n rahoitushaku
- Onks tää normaalia -nuorten verkkoauttaminen
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentumisesta
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Helmikuu

- Vuoden 2021 sivistyspalvelujen seudullisen kehittämisverkoston toimintakertomus
- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus
- Vuoden 2022 toimintasuunnitelman toteuttaminen (vuosikello)
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentumisesta
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Maaliskuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus
- Seudullisten kehittämishankkeiden tilannekatsaus
- JunnuYliopisto-yhteistyö
- Etelä-Karjalan malli lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa
- Ankkuritiimin esittely
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentumisesta
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Huhtikuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Mika Forsberg)
- Onks tää normaalia -verkkoauttamispalvelun tilannekatsaus
- Lastu-kirjastojen yhteisten kulujen laskutuskäytäntöjen päivittäminen
- Kuntaliiton Verkstoperuskoulu-hanke
- Seudullisen yhteistoiminnan talouden osavuosikatsaus
- Valtakunnallisen perhekeskusverkoston toiminta
- Esi- ja perusopetuksen seudullisen arvioinnin mediatiedote
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentumisesta
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien ym. ryhmien kokouskuulumiset

- Tiedoksi saatettavat asiat

Toukokuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus
- Salpausselkä Geopark -esittely
- Kuntaliiton Verkstoperuskoulu-hanke
- Lukuvuoden 2023–2024 työ- ja loma-ajat
- Oppiva-verkosto
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentumisesta
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Kesäkuu

- Yhteiskokous kuntien lauta- ja valiokuntien puheenjohtajien kanssa
- Onks tää normaalia -verkkoauttamispalvelun tilannekatsaus
- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Mika Forsberg)
- OPH:n erityisavustus: innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen
- Tilannekatsaus koronavirustilanteesta
- Kehittämisryhmien ym. ryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Heinäkuussa ohjausryhmä lomaili.

Elokuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus
- Kuntaliiton Verkstoperuskoulu-hanke
- Digitalisaation suuntaviivat esi- ja perusopetuksessa Päijät-Hämeen alueella
- Kehittämissuunnitelmien omaraahoitusosuuksien palauttaminen kuntiin
- Seudullisen yhteistoiminnan talouden osavuosi-katsaus
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Syyskuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Mika Forsberg)
- Digitalisaation suuntaviivat Päijät-Hämeessä kehittämishankkeen tilannekatsaus
- Seudullisen yhteistoiminnan talousarvio vuodelle 2023
- Oppivelvollisuuden laajentamisen ja yhteishaun tilannekatsaus
- Nuorisopalvelujen kehittämisryhmän rahoitushakemus ESAVI:lle
- Ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten tietojen päivittäminen
- Ohjausryhmän jäsenen nimeämispyyntö seudullisen ehkäisevän työn koordinaatioryhmään
- Tilannekatsaus oppivelvollisuuden laajentamisesta
- Kehittämisryhmien ym. ryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Lokakuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Mika Forsberg)
- Someturva-palvelun esittely
- Päijät-Hämeen kulttuurin suunta -esittely
- Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittämishankkeen tilannekatsaus
- Kuntaliiton Verkostoperuskoulu-hanke
- Erityisavustushakemus nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen
- Kehittämisryhmien ym. ryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Marraskuu

- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus
- Keskustelu, miten seutuyhteistyö asiat on otettu osaksi kunnan sivistyksen johtoryhmätyöskentelyä
- Kevään yhteishaun sijoittumistiedot
- Seudullisen yhteistoiminnan talouden osavuosikatsaus
- Sivistysjohtajien ohjausryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta vuodelle 2023
- Vuoden 2023 kokousaikatauluista päättäminen
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

Joulukuu

- Kuntien sivistys- ja hyvinvointivalio- ja lautakuntien puheenjohtajien tapaaminen ja seudullisen kehittämistoiminnan esittely
- Ajankohtaista alueellisesta hyvinvointityöstä
- Opiskeluhuollon palveluiden siirtyminen tulevien hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle - tilannekatsaus (Eija Kinnunen)
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen digitaalisen arviointijärjestelmä VALSSIn käyttöönoton tukemiseen vuosille 2023–2024
- Kehittämisryhmien kokouskuulumiset
- Tiedoksi saatettavat asiat

OHJAUSRYHMÄN ALAINEN KEHITTÄMISVERKOSTO

VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Varhaiskasvatuksen seudullinen kehittämisryhmä on kokoontunut vuoden 2022 aikana 10 kertaa. Ryhmän jäseninä toimivat varhaiskasvatuspalvelujen vastaavat Asikkalasta, Hartolasta, Heinolasta, Hollolasta, Iitistä, Kärkölästä, Lahdesta, Orimattilasta, Padasjoelta ja Sysmästä. Osallistuminen on ollut säännöllistä, vastuuhenkilöissä on ollut jonkun verran vaihtuvuutta. Sivistystoimen ohjausryhmän edustajana on toiminut Minna Säkkinen-Salminen Hollolasta ja sihteerinä verkostokoordinaattori Kati Vähäkuopus seudullisen kehittämisen yksiköstä.

Seudullinen esiopetuksen arviointi toteutettiin alkuvuodesta. Varhaiskasvatuksen seudullisen kehittämisryhmän aiheina on ollut myös varhaiskasvatuksen lainsäädäntöön sekä valtakunnalliseen kehitykseen liittyvien muutosten vaikutusten arviointi. On ollut hyödyllistä keskustella niistä

seudullisesti. Kuntaliitto on koonnut valtakunnallisen varhaiskasvatusjohtajien verkoston ja myös sieltä tuleva keskustelu ja materiaali on ollut kehittämisryhmän käytössä.

Kahdeksan kunnan yhteisen KAIKKI MUKAAN!, Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen Päijät-Hämeen kuntaverkostossa, - kehittämistyön etenemistä on käsitelty osana ryhmän työskentelyä. Muina asioina olemme tehneet yhteistyötä sekä keskustelleet ajankohtaisista varhaiskasvatukseen liittyvistä asioista ja käytännöistä eri kunnissa. Käsiteltyjä asioita ovat olleet mm. varhaiskasvatuksen sosionomin koulutukseen liittyvä LAB-yhteistyö sekä yhteistyö Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen kanssa liittyen varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspolkuihin kohti varhaiskasvatuksen opettajan opintoja.

Varhaiskasvatuksen kehittämisryhmän tapaamiset on myös jatkossa sovittu toteutettavaksi noin kerran kuukaudessa ja kesäkuussa on perinteisesti toteutettu kuntavierailu.

Kehittämisryhmän vuoden 2022 toiminnan arviointi. Ryhmä kokee kehittämisryhmän toiminnan olevan jäsentynyttä ja johdonmukaista. Kokousten rytmitys, joka toinen kokous etäkokouksena ja joka toinen kokous lähikokouksena sekä kokoontuminen kerran kuukaudessa koettiin hyväksi. Kehittämisryhmä tukee esihenkilöiden työtä ja työhyvinvointia kollegiaalisen tuen kautta. Kehittämisryhmän toiminnan koettiin muuttuneen yhä enemmän keskustelelevampaan ja asioiden yhdessä työstämisen suuntaan. Esimerkkeinä tästä on mm. varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuvan työstäminen, sijoitetun lapsen tiedonsiirtolomake ja yksityisten toimijoiden valvontaan liittyvä seudullinen työryhmä. Yhteinen Teams-ryhmä ja tiedottaminen sen kautta koettiin hyväksi.

KAIKKI MUKAAN! - Varhaiskasvatuksen oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen Päijät-Hämeen kunnissa

Projektikoordinaattoreina toimivat Heta Flyktman ja Laura Tarvonen.

Kehittämistyö toteutuu kahdeksan kunnan yhteistyössä, jossa mukana ovat Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Padasjoki ja Sysmä. Hanketta rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatu avustus on 148 200 €. Hankkeen toteuttamisaika on 15.9.2021–28.2.2023.

Kehittämistyön tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksessa olevien lasten tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta vahvistamalla varhaiskasvatushenkilöstön osaamista, johdonmukaistamalla tuen jatkumoa sekä kehittämällä monialaista yhteistyötä, ja siten edistää lasten saaman tuen oikea-aikaisuutta. Kehittämistyön kohderyhmänä ovat hankekuntien koko varhaiskasvatus sekä varhaiskasvatuksen tuen asioissa työskentelevä moniammatillinen henkilöstö.

Vuosina 2021–2022 toteutettiin kehittämistyön tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä: laajan koulutuskalenterin suunnitteleminen, toteuttaminen ja vertaistyyöpajat, varhaiskasvatuksen erityisopettajien oma koulutuskokonaisuus ja johtajuusseminaari, seudulliset Vasu-työpajat paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien uudistamisen tukena, monialaisen yhteistyön edistäminen ja kehittämistyötä edistävä ja tukeva verkostoituminen.

KAIKKI MUKAAN! -kehittämistyötä varten perustettiin monialainen kehittäjäryhmä, jonka roolina oli toimia aktiivisesti kehittämistyön suunnittelussa ja paikallisessa toteuttamisessa. KAIKKI MUKAAN! -kehittämistyön alussa tehtiin alkukartoitus ja joulukuussa 2022 loppuarviointi. Loppuarvioinnin mukaan henkilöstö osallistui koulutuksiin ja Vasu-työpajoihin aktiivisesti ja koki lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeen liittyvän osaamisensa lisääntyneen, joka näkyi lapsen tarpeita vastaavassa ja oikea-aikaisessa tuessa. Myös inklusion merkitys varhaiskasvatuksessa oli loppuarvioinnin mukaan vahvistunut.

ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEUDULLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA

Seudulliset esi- ja perusopetuksen kehittämishankkeet

Sitouttava koulu yhteistyö -kehittämishanke (pilotti)

OKM:n rahoittaman kehittämishankkeen projektikoordinaattoreina toimivat Terhi Hildén, Suvi Ovaska, Jussi Pasanen ja Heli Pätiälä. OKM:n myöntämä avustus hankkeelle on 243 200 euroa. Hankkeen kohderyhmänä ovat peruskoulun 5–9. vuosiluokkien oppilaat, henkilöstö ja huoltajat. Hankkeelle myönnettiin vuosille 2022–2023 lisärahoitusta 156 000 €. Hankkeen toteutusaika on 15.9.2021 - 31.12.2023.

Sitouttava koulu yhteistyö -hankkeessa on mukana kaikki Päijät-Hämeen 10 kuntaa. Hankkeen päätavoitteena on kehittää, pilotoida ja ottaa käyttöön seudullinen koulupoissaoloihin puuttumisen malli. Malli sisältää kouluun kiinnittymisen (ennaltaehkäisy), kohdennettujen toimien ja vahvan tuen tasot. Malli tulee käyttöön Päijät-Hämeen peruskouluihin elokuussa 2023.

Kehittämistyötä ohjaavat seudullinen moniammatillinen kehittämisryhmä sekä sivistys- ja hyvinvointijohtajista koostuva ohjausryhmä. Vuoden 2022 aikana on toteutettu hankkeen toimintasuunnitelman mukaisia toimenpiteitä. Hankkeen projektikoordinaattorit työskentelivät pilottikouluissa oppilashuoltoryhmien, opettajien ja oppilaiden kanssa. Vuoden 2022 aikana käytiin keskustelua eri toimijoiden kanssa poissaoloihin puuttumisen mallista. Hankkeen toimesta järjestettiin erilaisia dialogisia keskustelutilaisuuksia ja työpajoja mm. oppilaille, nuorisovaltuustojen edustajille, huoltajille sekä koulujen monialaiselle henkilöstölle.

Syksyllä 2022 toteutettiin kuntakierros, jonka tavoitteena oli käydä jokaisen kunnan edustajien kanssa keskustelua siitä, miten poissaoloihin puuttumisen mallia lähdetään "juurruttamaan" kuntaan. Työskentelyä kuntien toimijoiden kanssa jatketaan vuonna 2023 heidän toiveidensa ja tarpeittensa mukaan.

Vuoden 2022 aikana järjestettiin koulujen henkilöstölle ja yhteistyötahoille tarvelähtöisiä koulutuksia. Koulutustarpeita kartoitettiin pilottikouluilta sekä kehittämisryhmältä.

Hankkeen projektikoordinaattorit ovat osallistuneet myös kansalliseen kehittämistyöhön. Kansallinen kehittämistyö sekä Karvin antamat toimenpidesuosituksukset ohjaavat paikallista kehittämistyötä

Perusopetuksen oppilaanohjauksen kehittämishanke

Projektikoordinaattorina toimi Susanna Kosonen 13.3.2022 saakka ja 12.5.2022 alkaen Titta Laitinen.

Oppilaanohjauksen kehittäminen -hanke on Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittama. OKM on myöntänyt hankkeelle avustusta 100 000 €. Hanke käynnistyi elokuussa 2021 ja päättyi 30.04.2023.

Hankkeessa kehittämisryhmänä toimii seudullinen 11 opinto-ohjaajan ryhmä. Vuoden 2022 elokuussa kehittämisryhmässä vaihtui Hollolan edustaja. Kehittämistyön tavoitteena on edistää 10 seutukunnan opinto-ohjauksen laatua, yhtenäistää käytänteitä ja vahvistaa ohjaustyön ammattitaitoa. Oppilaanohjauksen kehittäminen -hankkeessa edistetään seudullisesti muun muassa maahan muuttaneiden oppilaanohjausta, selkokieliä, kodin ja koulun yhteistyötä, yhdenvertaisen ja nivelvaiheen ohjauksen osaamista. Lisäksi hankkeessa tuotetaan päivitetty Päijät-Hämeen seudun oppilaanohjauksen strategia ja kehitetään tarpeiden mukaan toiselleasteelle.fi -opasta sekä tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen käytänteitä.

Hankkeessa tehdään aktiivisesti kehittämistavoitteiden mukaista yhteistyötä Päijät-Hämeen seudullisissa opetuksen ja ohjauksen verkostoissa, kuten toisen asteen ja ohjauksen kehittämisryhmän kanssa sekä valtakunnallisissa oppilaanohjauksen kehittämisen verkostoissa. Tiedottamista ja viestintää oppilaanohjauksen ajankohtaisista asioista tehdään monikanavaisesti.

Kevät 2022 lähti hankkeessa liikkeelle opojen sukupuolisegregaation purkamisen työpajalla ja mukaan kutsuttiin myös koulujen muuta henkilöstöä ”koko koulu ohjaa” -hengen mukaisesti. Keväällä 2022 hanke tuotti Päijät-Hämeen seudullisen TUVA-oppaan ohjaushenkilöstölle, huoltajille ja oppilaille. Lisäksi järjestettiin TUVA-koulutuksen järjestäjien kanssa yhteistyössä avoin infotilaisuus.

Syksyllä 2022 hanketyö käynnistyi opinto-ohjaajista koostuvan kehittämisryhmän kokouksella sekä kuntien tehostetun ja henkilökohtaisen opinto-ohjauksen tilannetta kartoittavalla keskustelulla. Alkuyksystä keskityttiin tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen kehittämiseen tietoa kokoamalla ja hyviä käytänteitä jakamalla sekä selvittämällä epäselviä lain kohtia. Vuoden aikana kehittämisryhmä kokoontui kuusi kertaa.

Syyskuussa 2022 pidettiin kaikille Päijät-Hämeen koulujen ohjaushenkilöstölle kohdennettu Mun juttu – menetelmäkoulutus tehostettuun oppilaanohjaukseen soveltuvana käytäntönä. Lokakuussa ja marraskuussa Sitouttavan kouluyhteistyö -hankkeen kanssa yhteistyönä tarjottiin koulutus Huolen puheeksi otto sekä kodin ja koulun välinen yhteistyö ja luokka- ja kouluyhteisöön kiinnittyminen. Vuoden viimeinen koulutus keskittyi erityisesti aineenopettajien ja luokanvalvojen ohjausosaamisen vahvistamiseen ”koko koulu ohjaa” -hengessä, Opiskelumotivaation tukeminen ohjauksen keinoin.

Hankkeen seudullinen kehittämistyö jatkuu vielä keväällä 2023, jolloin tiedossa on alueellisen ohjaussuunnitelman viimeistely kehittämisryhmässä ja ohjausosaamista tukevia koulutuksia: Selkokieliä ohjauksessa -tietoisku, Vuorovaikutus ja voimavarat ohjauksessa verkkokoulutus ja VOIMAKEHÄ® -lisenssivalmennus.

Hankkeen lopussa vahvistetaan seudullisen yhteistyön mallia osallistumalla perusopetuksen oppilaanohjaajien kanssa yhdessä Hämeenlinnassa järjestettävälle valtakunnalliselle Opopäiville 2023. Tätä kautta saadaan yhteisen strategian ohessa vahvistettua ohjausosaamista monipuolisesti sekä edistetään yhteistä ymmärrystä siitä, mitä yhdenvertainen ohjaus Päijät-Hämeessä on käytännössä.

Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa -kehittämishanke

Projektikoordinaattorina toimi Piritta Kotonen 30.6.2022 saakka.

Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen esi- ja perusopetuksessa -kehittämishankkeen tarkoituksena on kehittää moniammatillisen yhteistyön yhdyspinnoilla tapahtuvaa asiakastyötä, henkilöstön osaamista ja konsultoivaa työmallia vaikeasti vammaisille autismikirjon oppilaille ja vammaisille, joilla on psykososiaalisen tuen tarvetta. Hankkeen tavoitteena on selkeyttää kohderyhmän kanssa toimivien ammattilaisten rooleja ja muodostaa lasten yksilöllistä oppimista tukevia pedagogisia käytänteitä.

Kehittämistyötä on edistetty erityisesti osaamisen vahvistamisen, yhdyspintayhteistyön ja nivelvaihemallin tavoitteiden mukaan. Kehittämisryhmän työskentely on sujunut laadukkaasti ja se on tukenut kehittämistyötä. Kehittämistyö on edistynyt tavoitteiden mukaisesti. Osa tavoitteista on laajentunut tarveperustaisesti ja osa täsmentynyt kehittämistyön varrella.

Kuntaan sijoitettujen lasten koulun aloituksen toimintamalli ja lomake ovat edistyneet aikataulussa ja ovat viimeistelyä vaille valmiit. Kehittämistyöryhmä on osallistunut kehittämistyöhön aktiivisesti. Kuntaan sijoitettujen lasten koulun aloituksen toimintamalli ja lomake ovat olleet

kommenttikierroksella. Tavoite on laajentunut koskemaan myös muita, kuin tuentarpeisia sijoitettuja lapsia.

Nivelvaihemallia työstettiin varhaiskasvatuksen erityisopettajien työpajassa ja koottiin tietoa yhteen. Vuosikelloa ja laatutoimenpiteitä on hahmoteltu ja projektiryhmä on osallistunut kehittämistyöhön elokuun tapaamisessa. Työtä jatketaan vielä vammaispalveluiden ja Vet-opettajien yhteistapaamisella keväällä 2022. Nivelmallin seudullinen aihio on ollut vuoden lopussa kommenttikierroksella kehittämissyöryhmässä.

OOOT-KEHITTÄMISRYHMÄ

Oppilas- ja opiskelijahuollon ja oppimisen tuen kehittämissyöryhmä

Kehittämissyöryhmän kokoonpano:

Jari von Becker, sivistysjohtaja, litti
 Päivi Salonen/Hanna Reijonen, vastuulääkäri, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
 Tiina Enqvist, opinto-ohjaaja, apulaisrehtori, Heinola
 Mari Salminen, erityisopettaja, apulaisrehtori, Sysmä
 Niina Viholainen, tulosyksikköpäällikkö, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
 Tiina Muukka, opiskelijapalvelujohtaja, Koulutuskeskus Salpaus
 Anna Perikangas-Muukka, vastaava kuraattori, Asikkala 10/2022 saakka/ Heli Virtanen
 Hanna Rapatti pj /Minna Tsustsunen, rehtori, Hollola, pj, 11/2022 lähtien
 Jarno Ovaska, opetuspäällikkö, Orimattila
 Susanna Markkanen, erityisopettaja, Kärkölä
 Tiina Itävuori, opinto-ohjaaja, apulaisjohtaja, Hartola
 Simo Sinervo, ohjausryöryhmän edustaja, Sysmä
 Kati Saarinen/ Asta Järvinen, opinto-ohjaaja, Padasjoki
 Anne Lindholm, rehtori, sairaalaopetus, VIP-verkosto
 Minna Halme, aluekoordinaattori,
 Piia Larinen, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, Lahti
 Johanna Strömberg, opetuksen palvelupäällikkö,
 Kirsikka Saresma, vastaava rehtori, Lahti
 Eija Kinnunen, opiskeluhuollon palvelupäällikkö, Lahti
 Hannele Tommo, koulupsykologi, Lahti
 Minna Koskelainen/Heli Pätiälä, SKY-hanke

Työryöryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa; 9.2., 6.4.,2.6.,19.8.,6.10. ja 1.12. Työryöryhmän puheenjohtajaksi valittiin 17.12.2021 kokouksessa Anna Perikangas-Muukka. Samalla päätettiin, että työryöryhmä keskittyy jatkossa opiskeluhuollon osalta kehittämään yhtenäisiä toimintamalleja yhteisölliseen opiskeluhuoltoon. Päihteisiin puuttumisen mallit eri kouluasteilla jaettiin jo kaikkien hyödynnettäviksi ja valmisteilla on alueen yhtenäinen poissaoloihin puuttumisen malli osana Sitouttava kouluyhteisötyö -hanketta. Kun opiskeluhuollon palvelut jatkossa toimivat alueellisesti, on tarkoituksenmukaista pyrkiä mahdollisimman yhtenäisiin käytäntöihin myös yhteisöllisessä opiskeluhuollossa.

Työryöryhmän aiheina kuluvana vuonna olivat:

- Oppivelvollisuuden laajeneminen opiskeluhuollon näkökulmasta
- Vaativan erityisen tuen konsultaatiomalli Päijät-Hämeeseen osana VIP-verkoston toimintaa
- VIP-verkoston toiminnan esittely
- Onks tää normaalia -Chat-palvelun tilannekatsaus
- Yhdessä mielessä hankkeen esittely, vieraana projektikoordinaattori Heli Kuitunen
- Sitouttava kouluyhteisötyö -hankkeen (SKY) esittely ja keskustelut toteutuksesta
- Sote-uudistuksen vaikutus opiskeluhuoltoon, psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle, valmistelun tilannekatsaukset

- Yhteisöllisen työn toimintamallien kartoittaminen ja yhtenäistäminen
- Ukrainan tilanteen vaikutukset opiskeluhooltoon
- Alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvolapalveluiden palveluiden esittely
- Sairaalaopetuksen konsultaatiohankkeen tilannekatsaus
- Päihdepalveluiden esittely
- Arjen tuen palveluiden esittely
- Tulevaisuuden sote-keskushankkeen esittely
- Terapiat etulinjaan-hankkeen esittely
- Valmistava opetus ja Ukrainan tilanne
- Työryhmän toiminnan kehittäminen/tehtävien kiteyttäminen

Työryhmän puheenjohtajuus vaihtui kesken kauden Anna Perikangas-Muukan siirryttyä muihin tehtäviin lokakuussa. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Hanna Rapatti Jäsenistössä oli muutoinkin jonkin verran vaihtuvuutta. Työskentelyyn osallistuminen vaihteli jonkin verran.

Joulukuun kokouksessa ja hyvinvointialueen ja sivistystoimen yhteisessä työpajassa pohdittiin OOOT-ryhmän roolia ja tehtävää tulevaisuudessa. Työryhmällä on jatkossakin tärkeä tehtävä yhteisöllisen opiskeluhoillon ja oppimisen tuen mallien kehittämisessä ja yhtenäistämässä Päijät-Hämeessä. Tärkeänä pidettiin sitä, että työryhmään nimettäisiin edustajat, joilla on mahdollisuus vaikuttaa käytäntöjen jalkauttamiseen omassa kunnassa/oppilaitoksessa, ja että osallistuja sitoutuisi osallistumaan kokouksiin ja huolehtimaan kahdensuuntaisesta viestinnästä. Myös varajäsenen nimeäminen olisi hyvä käytäntö.

OPS-KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmässä on ollut edustaja kaikista Päijät-Hämeen kunnista. Puheenjohtajana toimi Petra Larvus ja varapuheenjohtajana Anssi Vidman. Sihteerin tehtävä on ollut kiertävä.

Ryhmän jäsenet

Petri Haapanen, Asikkala (tammi-toukokuu)
 Petri Manninen, Asikkala (syys-joulukuu)
 Tiina Kotila-Paaso, ohjausryhmän edustaja, Hartola
 Maarit Oksanen, Hartola
 Jarkko Granqvist, Heinola
 Anssi Vidman, Hollola
 Tommi Nikka, Iitti
 Petri Kähkönen, Kärkölä
 Lotta Hagström, Lahti (tammi-toukokuu)
 Johanna Strömberg, Lahti (kesä-syyskuu)
 Petra Larvus, Lahti (puheenjohtaja)
 Jarno Ovaska, Orimattila (tammi-helmikuu)
 Antti Ketonen, Orimattila (maalis-joulukuu)
 Johanna Virtanen, Padasjoki
 Riika Kivirinta, Sysmä (tammi-toukokuu)
 Simo Sinervo, Sysmä (marras-joulukuu)
 Anjariitta Carlson, seudullinen kehittäminen
 Raisa Kujala, seudullinen kehittäminen

Kokoontumiset

Ryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan kertaa: 13.1., 10.2., 17.3., 19.5., 1.9., 6.10., 3.11. ja 15.12. Tapaamiset toteutettiin lähi- ja hybridikokouksina.

Huomioita toimintavuodesta

Ryhmä on toiminut foorumina ajatusten vaihdolle kuntien toimintatavoista sekä vertaistukena kunnalta toiselle.

Toimintavuoden keskeisenä teemana ja keskustelun koulun arki korona-aikana ja paluu normaaliin. Työryhmässä on edellisten toimintakausien mukaisesti jaettu hyviä käytänteitä ja malleja toimiin, joilla tuetaan oppimista ja hyvinvointia. Kuntien kuulumiskierrokset ovat olleet pohjana yhteiselle keskustelulle. Keskusteluihin on tänä toimintavuonna myös noussut erilaiset varautumistilanteet (mm. sähkökatkot) vallitsevasta Ukrainan kriisistä johtuen.

Päijät-Hämeen seudulliselle OPS-kehittämisryhmälle perustettuun Teams-tiimiin on tallennettu kokousten asialistat ja muistiot. Tavoitteena vuodelle 2022 oli saada Teams-tiimistä paikka käydä keskustelua ja jakaa ajatuksia, mutta se ei ole toteutunut.

Seudullisessa OPS-kehittämisryhmässä jo vuoden ajan käytössä ollut dialoginen osuus, jonka tavoitteena on keskustella kehittämisryhmän kiinnostuksen mukaan ennalta sovitusta aiheista, on toteutunut vaihtelevasti toimintavuonna 2022. Tavoitteena oli tuoda jokaisessa kokouksessa yhteiseen keskusteluun jokin opetussuunnitelmaan liittyvä aihe, josta vuorossa oleva kunta ensin pitäisi alustuksen ja sitten käytäisiin yhteistä keskustelua. Toteutuneet alustukset: tunne- ja vuorovaikutustaidot, maahanmuuttajien kouluun kotoutuminen, sitouttava kouluyhteistyö sekä Pidetään kaikki mukana -malli (Lahti) ja Minä ja meidän luokka xMML (Orimattila).

Seudullisen OPS-ryhmän edustajia osallistui Lahdessa järjestettyyn DigiOne kickoff -tilaisuuteen, jossa esiteltiin seitsemän kunnan yhteishankkeena suunniteltavaan ja toteutettavaan uutta oppimisen ekosysteemiä. Lahti on yksi DigiOne-hankeeseen osallistuvista kunnista.

TVT-KEHITTÄMISRYHMÄ

Perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittämisryhmä.

Seudullinen TVT-kehittämisryhmä on sivistystoimenjohtajien ohjausryhmän alaisuudessa toimiva asiantuntijaryhmä, johon on valittu edustaja jokaisesta yhteistoimintakunnasta. Toimintakauden 2022 aikana ryhmän toimintaan osallistuivat: Asikkala: **Ismo Kotilainen**, Hartola: **Maarit Oksanen ja Janne Jokinen**, Heinola: **Jani Alatalo ja Mari Laurell**, Hollola: **Jorma Kainulainen ja Sari Kähkönen**, Iitti: **Antti Halme**, Kärkölä: **Anne Kekki ja Sari Kaurama**, Lahti: **Juha Patrakka, Lassi Kilponen** (ohjausryhmän edustaja), **Virve Jämsén** (ohjausryhmän edustaja) ja **Hanna-Mari Tiihonen**, Orimattila: **Eija Seunala**, Padasjoki: **Juulia Järvelin**, Sysmä: **Janne Jokinen ja Mikko Ojala**. Lisäksi sivistyspalveluiden seudullisen kehittämisen yksiköstä projektikoordinaattori **Hanna-Maria Partanen**, kehittämispäällikkö **Anjariitta Carlson** ja kehittämiskoordinaattori **Raisa Kujala**.

TVT-kehittämisryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä yhdeksään kokoukseen ja yhteen koulutuspäivään. Kaikki kokoukset pidettiin kesäkuun tapaamista lukuun ottamatta Teams-kokouksina. Kokousten ajankohdat olivat: 18.1./16.2./16.3./6.4./4.5./7.6./24.8./21.9. (peruttu)/19.10./23.11. Hartolan Maarit Oksanen toimi TVT-kehittäjäryhmän puheenjohtajana elokuuhun 2022 kokoukseen asti, jonka jälkeen puheenjohtajaksi valittiin Heinolan Mari Laurell ja varapuheenjohtajaksi Hartolan Janne Jokinen. Jokaisesta kokouksesta on laadittu pöytäkirja ja ne ovat luettavissa seudullisen TVT-kehittämisryhmän Teamsissa.

Toimintakauden 2022 aikana saavutetut tavoitteet ja tärkeimmät aikaansaannokset:

- TVT-kehittämisryhmä käytti pääasiallisena työskentelyalustana Teamsia viestintään sekä yhteisten materiaalien työstöön ja koontiin.

- Kuntien kuulumiset eli käytännöt ja kokemukset TVT-asioissa olivat isossa osassa kokouksia. Kuulumiset ja niiden myötä nousseet keskustelut koettiin tärkeiksi ja hyödyllisiksi seudullisessa verkostoyhteistyössä.
- Perusopetuspainotteinen kehittämisryhmä pohti asiantuntijuuden laajentamista mm. varhaiskasvatuksen ja tietohallinnon edustajien toimesta. Ensimmäinen varhaiskasvatuksen edustaja liittyi kehittämisryhmään 08/2022. Tämän lisäksi käynnistettiin oma seudullinen varhaiskasvattajien digiryhmä, jossa edustus jokaisesta Päijät-Hämeen kunnasta.
- Seurattiin aktiivisesti DigiOne – palvelualustan kehitystyötä, jossa Lahden kaupunki on mukana yhtenä kehittäjäkaupunkina.
- Digihyvinvoinnin ja –turvallisuuden esiin nostaminen ja huomioiminen seudulla sekä kunnissa.
- Tutustumista sekä kokeilua osaamismerkkien mahdollisuudesta tukea digiosaamisen tunnistamista ja tunnustamista.
- Tuettiin ja vahvistettiin digiryhmien työtä ja sen käynnistymistä kunnissa.
- Digitalisaation suuntaviivat - TVT-strategia Päijät-Hämeessä kehittämishankkeen päättäminen ja tuotosten julkaisu keväällä 2022.
  - Kehittämistyön tuotokset koottu [Digitalisaation suuntaviivat -sivustolle](#) (kevät 2022).
  - Kehittämishanketta koordinoi projektikoordinaattori ja projektiryhmänä toimii seudullinen TVT-kehittämisryhmä, ohjausryhmänä sivistystoimenjohtajien ohjausryhmä.
  - Seudullisen koulutuspäivän, mentoripäivän, järjestäminen sivistyspalveluiden avainhenkilöille, jotka toimivat digiteemojen äärellä. Kohderyhmänä olivat hallinnon ja henkilöstön väki varhaiskasvatuksesta lukioon (04/2022).
  - Jatkohankkeen avustuksen hakeminen (kevät 2022) Opetushallitukselta ja saaminen visioiden arkeen saattamisen tueksi syksystä 2022 alkaen. Jatkohankkeen toteutusaika 1.8.2022-31.7.2024.
  - Kehittämistyön esittely Opetushallituksen (04/22), Kuntaliiton (06/2022) ja ITK-konferenssin (10/2022) tilaisuuksissa.
  - Kuntien digikehittämisen avainhenkilöiden osaamisen täydentäminen Opetushallituksen ja Digikilta-verkoston koulutuksissa (syksy 2022).

Digitalisaation suuntaviivat - TVT-strategia Päijät-Hämeessä

OPH:n rahoittamaa kehittämishanketta koordinoi projektikoordinaattori Hanna-Maria Partanen. Projektiryhmänä toimii seudullinen TVT-kehittämisryhmä ja ohjausryhmänä sivistystoimenjohtajien ohjausryhmä. OPH:n myöntämä avustus esi- ja perusopetuksen hankkeelle on 83 250 euroa. Hankkeen toteutusaika on 1.2.2021–31.7.2022.

Kehittämistyön tarkoituksena on rakentaa yhteinen digitalisaatiostrategia Päijät-Hämeen alueelle ja vakiinnuttaa digitalisaation edistämisen verkostorakenne. Tavoitteena on myös edistää digitaalisen opinpolun nivelvaiheissa tapahtuvaa yhteistyötä varhaiskasvatuksesta lukioon saakka. Hankkeessa toteutettiin vuoden 2022 aikana TVT-kehittämisryhmän toimintasuunnitelman mukaisia asioita:

Kehittämishankkeen päättäminen ja tuotosten julkaisu keväällä 2022. Kehittämistyön tuotokset koottu [Digitalisaation suuntaviivat –sivustolle](#) (kevät 2022). Seudullisen koulutuspäivän, mentoripäivän, järjestäminen sivistyspalveluiden avainhenkilöille, jotka toimivat digiteemojen äärellä. Kohderyhmänä olivat hallinnon ja henkilöstön väki varhaiskasvatuksesta lukioon (04/2022).

Jatkohankkeen avustuksen hakeminen (kevät 2022) Opetushallitukselta ja saaminen visioiden arkeen saattamisen tueksi syksystä 2022 alkaen. Jatkohankkeen toteutusaika 1.8.2022-31.7.2024. OPH:n myöntämä jatkoavustus esi- ja perusopetuksen hankkeelle on 151 650 euroa. Kehittämistyön esittely Opetushallituksen (04/22), Kuntaliiton (06/2022) ja ITK-konferenssin (10/2022) tilaisuuksissa.

Kuntien digikehittämisen avainhenkilöiden osaamisen täydentäminen Opetushallituksen ja Digikilta-verkoston koulutuksissa (syksy 2022). Kuntatyö 2030 –palkinto (12/2022) kehittämistyölle.

Kehittämishankkeen jatko käynnistyi 1.8.2022 alkaen esiselvityksen ja suunnittelun merkeissä TVT-kehittämisryhmän ja toimintaan linkittyvien sidosryhmien kanssa, kuten seudullisen varhaiskasvattajien digikehittäjien verkoston sekä valtakunnallisten digiverkostojen kanssa. Isossa roolissa olivat myös seudun kuntien digitalisaatioon liittyvien avainhenkilöiden kohtaamiset ja tukeminen strategiatyön arkeen saattamisessa.

ARVO-KEHITTÄMISRYHMÄ

ARVO-kehittämisryhmän kokoonpano:

Sari Puputti, Asikkala
 Tiina Kotila-Paaso, Hartola
 Jani Alatalo, Heinola, puheenjohtaja
 Sanna Plit-Rehula, Hollola
 Kirsi Hokkanen, Hollola
 Jari von Becker, Iitti
 Petri Kutinlahti, Kärkölä
 Lotta Hagström, Lahti
 Tuula Herkepeus, Lahti
 Markku Karjalainen, Lahti
 Maarit Raitala, Lahti
 Antti Ketonen, Orimattila
 Pekka Törrönen, Orimattila
 Kari Miettinen, Padasjoki, varapuheenjohtaja
 Milla Savilampi, Padasjoki
 Minna Myllykangas, Padasjoki
 Tuula Vuorinen, Sysmä
 Anjariitta Carlson, seudullinen kehittäminen
 Raisa Kujala, seudullinen kehittäminen, sihteeri

Päijät-Hämeen seudullinen arvioinnin kehittämisryhmä eli ARVO-ryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana yhdeksän kertaa. Kehittämisryhmän puheenjohtajana toimi Jani Alatalo Heinolasta, varapuheenjohtajana Kari Miettinen Padasjoelta ja sihteerinä Raisa Kujala seudullisesta kehittämisestä. Koronatilanteen takia keväällä 2022 kokoukset pidettiin Teamsissa ja toukokuussa 2022 alkaen lähitapaamisena Lahdessa. Lähitapaamisissa oli mahdollisuus etäosallistumiseen perustellusta syystä. Lahdesta on useampi edustaja, jotka ovat pääsääntöisesti vuorotelleet kokouksiin osallistumisessa.

Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi toteutettiin 24.1–7.2.2022. Kunta- ja yksikkökohtaiset tulokset toimitettiin kuntiin. Aikaisemman kyselyn perusteella kehittämiskohteeksi valittu oppimisen arvioinnin perusteista ja opintojen etenemisestä tiedottaminen on kehittynyt parempaan suuntaan. Uudeksi kehittämiskohteeksi valittiin oppilaiden tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus sekä siihen liittyvä yhteisten pelisääntöjen noudattaminen. Tarkemmin kyselyn tuloksista laadittiin mediatiedote. Tammikuussa ARVO-ryhmäläiset saivat ajantasaisen koulutuksen Zeffin tulosten analysointiin.

Edellisellä toimintakaudella päätettiin ARVO:ssa vahvistaa varhaiskasvatuksen osuutta. Tämä on toteutunut ja ARVO:ssa on myös edustaja seudullisesta varhaiskasvatusjohtajien ryhmästä.

ARVO-ryhmässä on jo aikaisemmin nostettu esille arviointikyselyistä nousseiden kehittämiskohteiden edistämisen seuranta. Arvioinneilla on merkitystä vain, jos tulokset johtavat konkreettiseen kehittämiseen ja Arvo-ryhmä voi aktiivisella kohteiden esillä pitämisellä edistää kehittämistyötä. Siksi ARVO:n vuosikellossa on edelleen pidetty mukana seudullisen arvioinnin kehittämiskohteiden seuranta. Tärkeää on, että ARVO:n edustaja on tietoinen oman kuntansa etenemisestä niin varhaiskasvatuksen kuin perusopetuksenkin osalta.

Seudullisen arvioinnin pohjalta ARVO-ryhmä aloitti valmistelun yhteisen seudullisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman pohjaksi. ARVO-ryhmässä kuultiin aiheesta alustus ja pienempi työryhmä valmisteli yhteisen pohjan esi- ja perusopetukseen. Työryhmä sai työnsä valmiiksi aikataulussa ja valmistunut opas hyväksyttiin joulukuun kokouksessa vietäväksi tammikuussa sivistysjohtajien kokoukseen. Valmistunut opas toimii jokaisen kunnan apuvälineenä yksikkökohtaisen suunnitelman laatimisessa. Olennaista on lasten ja nuorten osallistaminen suunnitelmaan ja olemassa olevan tilanteen kartoittaminen. Varhaiskasvatuksen suunnitelmaan palataan myöhemmin.

Toimintakaudella aloitettiin varhaiskasvatuksen seudullisen arvioinnin valmistelu keväälle 2023. Pienempi työryhmä kävi läpi kysymykset. Kysely päätettiin seurannan mahdollistamiseksi pitää mahdollisimman entisen kaltaisena huomioiden viimeisimmät lainsäädännölliset muutokset. Karvilta vielä odotetaan varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset -asiakirjaan perustuvia uusia arviointityökaluja varhaiskasvatukseen. Vasta näiden saamisen jälkeen arvioidaan arvioinnin uudistamisen tarvetta.

OKM:n laatimaan lukiostrategiaan ei ole tällä hetkellä tulossa kansallisia laatukriteereitä. Työ jää paikalliselle tasolle. Seudullisiin lukioiden kehittämissyhmään viedään keskusteltavaksi, olisiko hyödyllistä valmistella kaikkien Päijät-Hämeen kuntien yhteiset kriteerit ja arviointi. Asiaan palataan myöhemmin ARVO-ryhmässä.

ARVO-ryhmässä keskusteltiin myös Karvin toteuttamasta digitaalisesta laadunarviointijärjestelmä Valssista. Valssi on tarkoitettu erityisesti kuntien itsearvioinnin tueksi. Siksi ARVO:n näkemys on, että sitä voitaisiin kunnissa käyttää seudullista arviointikyselyä täydentävänä. Kahdeksan kuntaa lähti mukaan Valssiin.

ARVO-ryhmän puheenjohtajakausi on kaksivuotinen. Uudeksi puheenjohtajaksi vuosiksi 2023–2024 valittiin Antti Ketonen Orimattilasta ja varapuheenjohtajaksi Petri Kutinlahti Kärkölästä.

TALOUSVASTAAVIEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Talousvastaavien kehittämissyhmän muodostivat **Aija Viikilä** Asikkala, **Tiina Kotila-Paaso** Hartola, **Sanna Kekkonen / Kirsi Hirvonen** Heinola, **Assi Rask** Hollola, **Jari von Becker** Iitti, **Petri Käkönen** Kärkölä, **Miia Karetjoki / Jenny Kaltto** Lahti, **Heli Janhunen** Orimattila, **Jouni Häkkinen** Padasjoki, **Simo Sinervo** (pj) Sysmä.

Ryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja käsitteli seuraavia asioita:

- Ajankohtaiset kuulumiset kunnista.
- Seudullisen talousasiantuntijaryhmän työn painopisteet vuonna 2022.

- Päijät-Hämeen sivistystyön tulevaisuus ja maisema pienenevien ikäluokkien ja supistuvien resurssien tilanteessa. Kartoitus talousvaikutteisen kuntayhteistyön mahdollisuuksista.
- Hankerahoitusten omarahoitusosuuksien palautukset kunnille.
- Vuoden 2023 talousasiantuntijaryhmän puheenjohtajan valinta.

TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Ryhmän jäsenet:

Hepo-oja Pirjo, hyvinvointijohtaja, Heinolan kaupunki
 Kujala Raisa, Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen, sihteeri
 Moisala Markku, rehtori, Lahden yhteiskoulu
 Niiranen Juha-Petri, rehtori/toimitusjohtaja, SDO Oy – Suomen Diakoniaopisto, puheenjohtaja
 Saarelainen Päivi, rehtori, Koulutuskeskus Salpaus
 Strömmer Kim, hyvinvointijohtaja, Hollolan kunta
 Turunen Heikki, lukiojohtaja, Lahden kaupunki

Kokoukset

Kehittämisryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa: 10.1., 14.2., 6.4., 6.6., 30.8. ja 8.12. Kaikki kokoukset järjestettiin Teams -kokouksina. Kuluneena vuonna kehittämisryhmän työn tukena toimi edelleen kaksi kehittämisryhmää: ohjauksen ja lukion kehittämisryhmät.

Ohjauksen kehittämisryhmä muodostui toisen asteen ja perusopetuksen opinto- ja oppilaanohjaajista. Ohjauksen kehittämisryhmän puheenjohtajana toimi Päivi Mäkitalo. Lukion kehittämisryhmän muodostivat päijäthämäläisten lukioiden rehtorit puheenjohtajanaan Heikki Turunen.

Keskeisiä vuoden aikana käsiteltyjä teemoja

Kehittämisryhmän toimintavuoden keskeisiä teemoja olivat oppivelvollisuuden laajentumisen seuranta ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen toteuttaminen, yhteishaun 2022 sijoittumistiedot sekä Tutkintokoulutukseen (Tuva) valmentavan koulutuksen käynnistyminen 1.8.2022. Yhteenvetona voidaan todeta, että ko. ajankohtana Päijät-Hämeessä ilman opiskelupaikkaa oli 21 oppivelvollista. Tuva-koulutukseen oli hakeutunut 112 keväällä 2022 päättötodistuksen saanutta.

Keskeisenä teeman oli myös opiskeluhooltoon liittyvät ajankohtaiset kysymykset. Jälkimmäistä teemaa käsiteltiin myös ennakoiden näiden palvelujen siirtyminen hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Sijoittumistietoja tarkasteltiin 31.10.2022 tilanteen pohjalta. Kehittämisryhmän jäsenien käyttöön jaettiin Kuntaliiton julkaisema Opiskeluhoillon järjestäminen 2023 – pikaopas muutokseen.

Kehittämisryhmä palasi keskustelussaan vielä vuonna 2021 julkaistuun koulutuspoliittiseen selontekoon, johon myös Päijät-Hämeen alueen eri toimijat olivat lähettäneet lausuntojaan. Toisen asteen koulutuksen osalta keskustelussa painottuivat mm. koulutuksen saavutettavuus, digitaalisuus, maahanmuuttajat työvoimana sekä opiskeluhoillon palvelujen tasavertaisuus. Samassa yhteydessä todettiin myös Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämän Toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeen keskeiset linjaukset, joihin myös alueen toimijat ovat antaneet lausuntoja.

Lisäksi kokouksissa olivat esillä vakioaiheet, kuten työryhmien toiminnan seuraaminen, opiskelijamääräennusteet, Toiselleasteelle.fi -verkkoesite sekä toisen asteen koulutuksen lukuvuoden 2023–2024 työ- ja loma-ajat.

KIRJASTO- JA TIETOPALVELUIDEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämisryhmä kokoontui säännöllisesti 6 kertaa kokoonpanolla kirjastojen johtajat **Jan-Erik Ylitalo/Mirja Sipilä** Heinola, **Tanja Kairimo** Asikkala, **Katja Komonen** Hartola, **Riikka Junntila** Sysmä, **Minna Sirnö/Elina Kelovesi** Orimattila, **Salla Palmi-Felin** (puheenjohtaja) Lahti, **Kati Salminen** Hollola, **Eija-Liisa Kasesniemi** Padasjoki sekä asiantuntijana verkkopalvelupäällikkö **Tanja Ojakangas** Lahti (sihteeri). Kokouskutsu lähti myös Anjariitta Carlsonille sekä Raisa Kujalalle (ohjausryhmän edustajat).

Asiasisällöstä riippuen kokouksiin osallistui asiantuntijoina myös muita henkilöitä.

Päijät-Hämeen kirjastojen seudullisessa yhteiskäytössä oleva kokoelma kattaa noin miljoona yksikköä, joista valtaosa on kirjoja. Seudullinen verkkokirjasto on LASTU - lastu.finna.fi.

LASTU-verkkokirjastoa käytetään aineistovarausten tekoon, lainojen uusimiseen, aineisto- ja saatavuustietojen hakuun Päijät-Hämeen kirjastoista, e-kirjojen lainaamiseen sekä kirjastojen ajankohtaisten tapahtuma- ja asiakastiedotteiden seuraamiseen. Asiakkaiden käytössä on myös e-kirjoja ja e-äänikirjoja sekä sähköiset sanoma- ja aikakauslehtipalvelut ePress ja PressReader. Elokuvapalveluista käytössä oli Kirjastokino ja musiikkipalveluista Naxos Music Library. Vuoden 2022 aikana verkkokirjaston käyttö jatkoi yhä kasvuaan.

Seudulliset aineistokuljetukset kulkevat alueella päivittäin, mikä tehostaa aineistojen käyttöä ja laajentaa asiakkaiden käytössä olevaa kokoelmaa. Vuonna 2022 kilpailutettiin kirjastoaineiston toimittajat, ja toimittajina jatkoivat Suomen Kirjastopalvelu Oy ja Kirjavälitys Oy.

Seudullinen Chat-palvelu oli käytössä koko vuoden. Asiakaspalvelijat olivat läsnä Chatissa arkisin klo 9–17. Lahti huolehti vastaamisesta neljänä päivänä viikossa ja muiden kuntien kirjastot yhteisesti yhtenä päivänä. Muina aikoina asiakkaalle avautuu lomake, jonka kautta hän voi halutessaan lähettää kysymyksensä. Vuoden 2022 aikana kirjastoille tuli 2680 Chat-yhteydenottoa ja palveluaikojen ulkopuolella 378 kysymyslomaketta.

Seudullisen kehittämisryhmän kokousten lisäksi Lahden kaupunginkirjasto järjesti alueellisen kehittämistehtävänsä puitteissa kuukausittaisia Teams-tapaamisia Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan kirjastojen johtajille, joissa käsiteltiin ajankohtaisia kirjastoalan asioita. Kaikki alueellisen kehittämiskirjaston järjestämät koulutukset ja tilaisuudet on tarkoitettu myös Lastu-kirjastojen henkilökunnalle. Iitin kirjasto ei kuulu Lastu-kirjastoihin, vaan on yhä Kymenlaakson Kyyti-kimpassa. Iitti on kuitenkin osa Lahden kaupunginkirjaston alueellisen kehittämistehtävän aluetta.

Keskeisimpiä vuoden aikana käsiteltyjä asioita olivat:

Lahti, Heinola ja Orimattila aloittivat 65 000 euron rahoituksen saaneen demokratiahankkeen Lappeenrannan, Iitin, Kouvolan, Imatran ja Cultura-säätiön kanssa. Hanke toteutuu vuosina 2022–2023.

Kirjastoaineiston toimittajat kilpailutettiin. Toimittajina jatkavat Suomen Kirjastopalvelu Oy ja Kirjavälitys Oy.

Päätettiin käyttää seutukuljetusten optiovuosi Postin kanssa. Kuljetuspalvelut kilpailutetaan vuoden 2024 alussa.

Päijät-Hämeen kirjastot osallistuivat valtakunnalliseen kirjastojen elokuvapalveluiden kilpailutukseen. Hankinta ei vielä ole ratkennut, sillä valinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen.

Keskustelu ja perehtyminen kirjastojärjestelmävaihtoehtoihin aloitettiin. Kirjastojärjestelmä on tarkoitus vaihtaa vuonna 2024, sillä nykyistä järjestelmää ei enää kehitetä.

Kirjastoja koskevat tekijänoikeusasiat mm. satutuokioiden suhteen puhututtivat kirjastokentällä

LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Alueen kuntien liikuntatoimesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa pidettiin vuoden aikana kaksi tapaamista 11.3. ja 10.11. Joulun yhteinen 6.12. tapaaminen jouduttiin perumaan.

Teemoina ja aiheina yhteisissä tapaamisissa ovat olleet mm.:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus sote-uudistuksessa ja sote-uudistuksen vaikutus kunnan liikuntatoimintaan, alustajana Sari Virta Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Etelä-Suomen AVI:n ajankohtaiset hanke- ja olosuhde asiat, alustaja Ilpo Piri Etelä-Suomen Aluehallintovirasto
- Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja sen jalkauttaminen toiminnan tasolle, alustajana Saira Juntunen, Päijät-Hämeen liitto
- Päijät-Hämeen liikkumisohjelma ja tiedolla johtamisen työkalut kunnille, alustajana mm. Saira Juntunen, Päijät-Hämeen liitto
- Yhteiset ajankohtaiset asiat ja kuntakuulumiset mm. avustukset, hankkeet, tilavaraukset ja Harrastamisen malli.
- Kunta- ja seurayhteistyö ja alueen muu kehittämistyö

Tämän lisäksi kuntien liikuntatoimijoita on ollut mukana työstämässä ja ideoimassa Päijät-Hämeen liikkumisohjelmaa 2023–2030 Vierumäen ja Pajulahden työpajoissa.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta järjestettiin yhteistyössä Päijät-Hämeen liiton kanssa liikuntapaikkarakentamisen webinaari 12.12. kuntatoimijoille.

Päijät-Hämeen kunnissa on kehitetty liikuntaneuvontaa yhteistyössä maakunnallisessa liikuntaneuvontaverkostossa, jossa ovat olleet mukana kuntien liikuntaneuvojat ja Päijät-Hämeen HYTE-yksikön toimijat. Liikuntaneuvojien verkosto on kokoontunut yhteisiin verkosto- ja koulutuspäiviin 2 krt/vuodessa. Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva opiskelu, Liikkuva koulu ja harrastus- ja kerhoverkostot ovat kokoontuneet yhteensä 10 kertaa/vuodessa omilla kuntaverkostoissa.

Alueen kunnissa on vuoden aikana järjestetty yhteistyössä erilaisia koulutustilaisuuksia osaamisen kehittämiseksi eri kohderyhmille, kunta-seurafoorumeita kunta- ja seurayhteistyön tiivistämiseksi sekä Liikkuva Päijät-Häme testipäiviä. Kuntien testipäivissä testattiin yhteistyössä vuoden aikana yhteensä 1 078 henkilöä.

Toiminnan koordinaattorina ja vetäjä on toiminut Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry (PHLU). PHLU:n työntekijöistä toimintaan ovat osallistuneet Mai-Brit Salo pj., Keijo Kylänpää, Kustaa Ylitalo, Krista Pöllänen ja Arto Virtanen.

Kunnista liikunnasta vastaavien tapaamisiin ovat osallistuneet vaihtelevalla kokoonpanolla Aku Laaksonen Asikkala/Orimattila, Matti Kettunen, Maria Kaikkonen Heinola, Auli Kasakkamäki-

Heikkinen Hollola, Anna-Maija Muurinen Hartola, Irina Barkman Iitti, Petri Käkönen Kärkölä, Toni Klang Kärkölä, Tommi Lanki Lahti, Sanna Nurminen Lahti, Markku Ahokas Lahti, Teija Savolainen Orimattila, Pauliina Koskela Padasjoki ja Mari Enberg Padasjoki.

NUORISOPALVELUJEN KEHITTÄMISRYHMÄ

Kehittämisryhmän yleisenä tehtävänä on yhdessä kehittää oman sektorinsa palveluja, vaihtaa hyviä käytäntöjä keskenään ja toteuttaa yhteistoimintaa.

Kokoontumiset vuoden aikana olivat 25.1., 7.4., 6.6 ja 29.9. Lisäksi järjestettiin tehostettu nuorisotyöteemalla koulutus koko henkilökunnalle 17.11.

Puheenjohtajana toimi Henna Rautavuo-Hätönen (Asikkala). Sihteerinä toimii vuorotellen joku kuntien edustajista.

Kokoonpano:

Asikkala	Henna Rautavuo-Hätönen
Hartola	Anna-Maija Muurinen
Heinola	Anne Andersson
Hollola	Lassi Puodinketo
Iitti	Piia Tötterström
Kärkölä	Sanna Nevalainen
Lahti	Jouni Kivilahti, Virpi Rantanen
Orimattila	Jaana Lindholm, Joonas Haapakoski
Padasjoki	Paavo Malaste
Sysmä	Tuija Pessa
Sivistystoimen ohjausryhmän edustaja Kim Strömmer	

Ensimmäinen kokous järjestettiin Teams-kokouksena 25.1.2022. Tuolloin keskustelua käytiin mm. koronatilanteesta ja sen vaikutuksista toimintoihin (mm. henkilöstön siirtämisiin varautuminen). Henkilöstön vaihtuvuus ja rekrytoinnit puhuttivat. Mietittiin toimintasuunnitelmaa ja sovittiin seudullisen koulutuksen järjestämisestä tehostetun nuorisotyön teemalla. Päätettiin ottaa käyttöön Teams-alusta (Lahden hallinnoima kanava).

Toinen kokous pidettiin Teams-kokouksena 7.4.2022. Kuntien kuulumisissa korostuivat Ukrainan tilanne ja sen heijasteet myös nuorisotyöhön. Lisäksi huolestuttavana ilmiönä alueen nostivat esiin jengiytymisen. Keskustelimme kuntakohtaisista käytänteistä liittyen väkivalta- ja uhkatilanteisiin varautumiseen AVIn tarkastuskierroksen kokemusten pohjalta. Tunnistimme tässä useassa kunnassa kehittämisen tarvetta, vaikka iso osa asioista on jo huomioitu. Myös sote-uudistus ja sen vaikutukset kuntien työpajatoimintaan puhuttivat. Vaikutukset korostuvat erityisesti pienissä kunnissa, jossa asiakasvolyymit eivät välttämättä riitä palveluntarjoamiseen ilman laajaa toimintamallivalikoimaa, jossa kuntouttava on mukana työvälineenä, benchmarkataan seudullisesti hyviä toimintamalleja ja kootaan pienempi työryhmä, jolla pyritään vaikuttamaan päätöksiin nuorilähtöisyyttä edistäen. Kootaan myös pienempi ryhmä pohtimaan kantaa alueellisen koordinoinnin hankehakuun. Alueellisen nuorisovaltuuston perustamistyö etenee mutta alueelliset ohjaajat olivat unohtuneet työryhmän kokouksesta.

Kolmas kokous pidettiin hybridinä 6.6.2022. Kuulumiskierroksella puhutti seudullinen leiritoiminta. Lisäksi esiin nousi resurssit, työn moninaistuminen, työnkuvat, vanhemmuuden haasteet ja sirpaleisuus. Osa kunnista linjannut lisäresursoinnista mm. koulunuorisotyöhön. Keskustelua käytiin seudullisesta nuorisotyön koordinoitihankkeesta ja kuntien päätöksentekoprosesseista siihen liittyen. Tehostetun nuorisotyön koulutuspäivä ja ohjelma sovittiin.

Vuoden viimeinen kokous pidettiin Teams-kokouksena 29.9.2022. Kokouksen pääaiheena oli seudullinen nuorisotyön koordinoitihanke, jonka taustatyötä Asikkalan, Heinolan ja Lahden edustajat ovat tehneet kokousten välillä. Kuntien nuorisopalveluiden suunnitelma oli kiinnittää hanke Hollolan nuorisopalveluiden alle, jotta yhteys käytännön työhön säilyisi vahvana ja yhteistyö mahdollisimman mutkattomana. Sivistosjohtajien ohjausryhmässä oli kuitenkin nostettu esiin ajatus toiminnan kiinnittämisestä Lahden seudullisen kehittämisen yksikköön. Rahoitushaun esteitä kartoitettiin, jotta haussa ei muodostuisi esteeksi Lahden omat kehittämishankkeet, joita jo rahoitetaan AVI:n toimesta.

Kunnissa herätti huolta erityisesti pienten kuntien äänen kuuluviin saaminen ja riittävä nuorisotyön ymmärrys ja ruohonjuuritason ote seututyöhön. Kunnilla oli huoli myös nuorisopalveluiden kehittämisryhmän toiminnan sekä perustyön tarpeiden ja ajankohtaisuuksien tuntemisesta ohjausryhmässä. Koettiin, että pelkällä muistioiden välittämällä ei riittävää tasoa saavuteta, vaan tarvitaan aktiivista hissiliikettä myös nuorisopalveluiden ryhmän suuntaan ja toisinpäin, jotta tieto välittyy ja tarpeet kohdataan. Kuntien erilaiset hallintorakenteet aiheuttavat toisinaan omat haasteensa.

Hakua edistetään aiemmalla hakemusryhmällä täydennettynä seudullisen kehittämissyksikön asiantuntemuksella. Hankeasia viedään vielä sivistysjohtajien ohjausryhmään ennen hakemuksen jättämistä.

Seutukoulutuksen ajankohta päätettiin siirtää 17.11., jotta paikalle saataisiin mahdollisimman kattava osanotto. Nuorten pahoinvointi näkyy ja kuuluu kunnissa. Ilkivaltaa, epäasiallista käytöstä, rauhattomuutta, sähkökupakkailmiötä havaittu aiempaa enemmän. Tilanne melko huolestuttava läpi kuntien. Nuorisotyölliset keinot tuntuneet riittämättömiltä.

Yhteistyö on läpi vuoden jatkunut tiiviinä myös varsinaisten kokousten ulkopuolella ja vertaistukea on tarvittu erilaisten, muuttuvien haasteiden selättämiseen. Seuturyhmä pyrkii aktiivisesti ratkomaan yhteisillä keskusteluilla ilmeneviä haasteita ja on sitoutunut viemään seudullista yhteistyötä eteenpäin seutuhankkeen ja seuturyhmän kautta. Kuluvan vuoden haasteena ovat jo ilmenneet rekrytoinnit mutta seudullista ja kuntien välistä työtä on myös lisätty mm. KV-vaihtojen ja seudullisen leiritoiminnan parissa.

Vuosi 2023 avaa hankkeen myötä seudulliselle yhteistyölle aivan uusia, positiivisia mahdollisuuksia.

LASTEN KULTTUURIKESKUS EFEKTI

Lastenkulttuurikeskus Efekti kattaa lähes koko Päijät-Hämeen. Efektin kautta järjestetään kulttuuritoimintaa alueen päiväkoteihin ja kouluihin. Lahden kaupungin kulttuuripalvelut koordinoi Efektin toimintaa yhteistyössä ohjausryhmän kanssa. Rahoituksesta vastaavat Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä toiminnassa mukana olevat kunnat. Lastenkulttuurikeskus Efekti on Suomen Lastenkulttuurikeskusten liiton jäsen.

Efektin perustoimintaa ovat alusta alkaen olleet kouluille ja päiväkodeille tarjotut maksuttomat kulttuurivierailut, jotka tukevat lasten ja nuorten taide- ja kulttuurikasvatusta. Vierailut toteutetaan pääasiallisesti päiväkodin tai koulun omissa tiloissa. Vierailut suuntautuvat kaikkien mukana olevien kuntien alueelle. Ohjelmistossa on esimerkiksi musiikkia, tanssia, teatteria ja työpajoja. Hakuja kunnista esityksille tuli kaiken kaikkiaan reilut 300 ja yhteensä maksuttomia työpaja- ja esityskokonaisuuksia oli syyslukukaudelle jaettavana 92 kpl.

VERKOSTOYHTEISTYÖN TALOUDELLISET TIEDOT VUODELTA 2022

Sivistystoimen seudullisen yhteistyön budjetti ja toimintamenot vuodelta 2022.

Sivistyspalveluiden seudullinen kehittäminen	Talousarvio 2022	Toteuma 2022
Henkilöstökulut (palkat)	202 312	197 427
Matkakustannukset	1 000	162
ICT-palvelut + ICT-vuokrat	4 620	3 798
Koulutustilaisuuksiin osallistuminen	2 000	2 285
Toimistotarvikkeet	210	
Huoneen vuokra + sähkö + siivous	30 480	29 603
Kokous- ja neuvottelukulut (tarjoilut ja tilavuokrat)	3 500	1 015
Muut kulut	78	119
YHTEENSÄ	244 200	234 409

Sivistyksen palvelualueella, jossa seudullinen kehittämissyksikkö toimii, johtaa Lahden kaupungin sivistysjohtaja Tiina Granqvist. Sivistyspalvelujen seudullista kehittämistä koordinoivassa yksikössä on ollut kolme toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevaa työntekijää, kehittämisspäällikkö Anjariitta Carlson, kehittämisspäällikkö Raisa Kujala ja verkostokoordinaattori Kati Vähäkuopus.

Vuoden 2022 aikana seudullisessa kehittämissyksikössä ovat asiantuntijoina työskennelleet projektikoordinaattorit Hanna-Maria Partanen, Susanna Kosonen, Heta Flyktman, Laura Tarvonen, Heli Pätiälä, Terhi Hilden, Suvi Ovaska, Jussi Pasanen, Piritta Kotonen ja Titta Laitinen.

Ulkopuoliset haetut ja saadut seudulliset hankerahoitukset kehittämistoimintaan 2022

Hankehakukohde	Rahoitus €	Kuntien omavastuu €	Yhteensä € (100 %)
Digitalisaation suuntaviivat Päijät-Hämeessä (OPH)	151 650 (90 %)	16 850 (10 %)	168 500
VALSSI digitaalinen laadunarviointijärjestelmä varhaiskasvatuksessa (OKM) *)	68 507 (80 %)	13 701 (20 %)	82 208
Yhteensä	220 157	30 551	250 708

*) Lahti ja Heinola eivät ole mukana

Vuoden 2022 lopussa Päijät-Hämeen kunnat yhdessä hyväksyttiin yhdeksi Kuntaliiton Verkstoperuskoulu-hankkeen pilotiksi. Hanketta rahoittaa Kuntaliitto, OKM ja MMM. Pilotointi toteutetaan vuosien 2023–2024 aikana.